

MA-seminaari 2

Maisterin tutkinnon opinnäyteseminaari
2023-2024

Seminaari 2:n aikataulu

SYKSY 2022

11.9. klo 15.15-17

- Seminaarin aloitus
- Tehtävä seuraavalle kerralle

25.9. klo 15.15-17

- Metodit ja metodologia 1
- Tehtävä seuraavalle kerralle

23.10. klo 15.15-17

- Metodit ja metodologia 2
- Tehtävä seuraavalle kerralle

13.11. klo 15.15-17

- Lähdemateriaali, lähteiden etsiminen ja niiden merkitseminen
- Tehtävä seuraavalle kerralle
- (Mahdollisuus opinnäytteen vaiheen esittelemiselle)

27.11. klo 15.15-17

- Argumentointi
- (Mahdollisuus opinnäytteen vaiheen esittelemiselle)

KEVÄT 2023

29.1. klo 15.15-17

- Kirjoittamisen eri tyylit
- Opinnäytteen rakenne
- Opinnäytteen vaiheen esittely (1 hlö)
- Intensiiviviikon ennakkotehtävän antaminen (dl 27.2.)

19.2. klo 15.15-17

- Kirjoitusprosessin järjestäminen ja ajankäyttö
- Mahdolliset kysymykset ennakkotehtävistä
- Opinnäytteen vaiheen esittely (1 hlö)

4.- 8.3.2024 (vko 10)

Intensiiviviikko

Metodologia, tutkimusstrategia, metodit

MA-seminaari 25.9.2023

Metodologia, tutkimusstrategia ja metodit 1

25.9.2023 klo 15.15-17

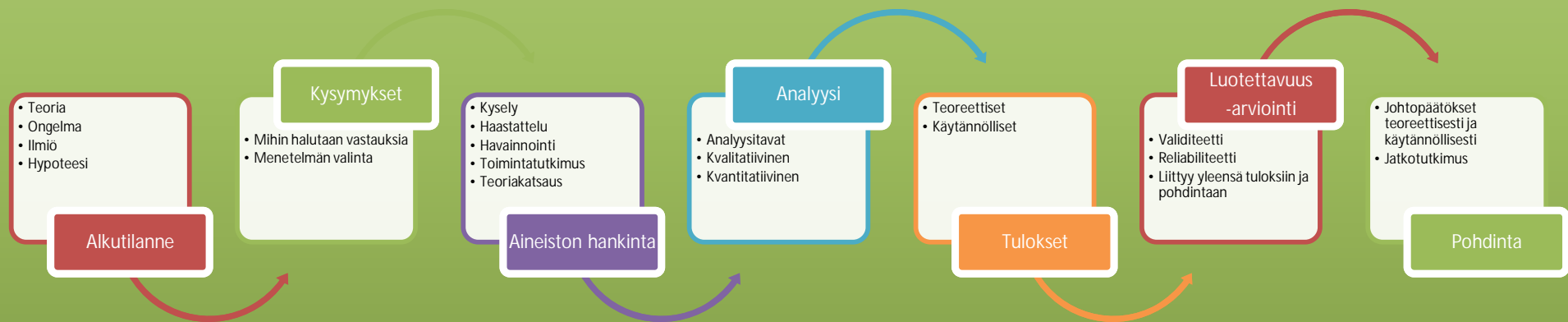
- Opinnäytteen kuulumiset
- Kotitehtävä
- Metodologia
- Tutkimusstrategia
- Tutkimusmenetelmät

KOTITEHTÄVÄ

- Valitse 1-2 metodia, jotka voisivat liittyä omaan tutkimukseesi ja perustele, miksi ne valitsit. Kerro myös, minkälaista tietoa ajattelet, että ne voisivat sinulle tuottaa.
- DL tehtävälle 16.10.

Tutkimuksen eteneminen käytännössä

(Heikki Pasasen esittämä versio syksy 2022)





ECO OPPINEISUUDEN OSOITTAMINEN

MIKA HANNULA | Everything or Nothing - Critical Theory, Contemporary Art and Visual Culture

TEATTERIESITYYKSEN TUTKIMINEN LIKE

Sirkka Hirsjärvi & Helena Hurme TEEMAHAASTATTELU

Managing information for research Elizabeth Orna & Graham Stevens Second KC-282-428

Coffey / Atkinson MAKING SENSE OF QUALITATIVE DATA 746 08 13390 746

Ellis Fisherly INVESTIGATING SUBJECTIVITY

KLAUS MÄKELÄ (TOIM.) KVALITATIIVISEN AINEISTON ANALYYSI JA TULKINTA

JUHA SUORANTA & SANNA RYYNÄNEN Taisätelevä tutkimus into

ETNOGRAFIA METODOLOGIANA Sirpa Lappalainen, Pirkko Hynninen, Tarja Kankkunen, Elina Lahelma & Tarja Tolonen (toim.)

Hirsjärvi • Remes • Sajavaara TUTKI JA KIRJOITA

Research Methods in Theatre and Performance Edited by Baz Kershaw and Helen Nicholson Edinburgh

HANNULA, SUORANTA, VÄDÉN OTSIKKO UUSIKSI: TAITEELLISEN TUTKIMUKSEN SUUNTAVIIVAT 23/45
Juha Varto TAITEELLINEN TUTKIMUS Mitä se on? Kuka tekee? Miksi?

PERTTI ALASUUTARI • LAADULLINEN TUTKIMUS

SATE KILJUNEN JA MIKA HANNULA (TOIM.) | Taiteellinen tutkimus

ESKOLA & SUORANTA Johdatus laadulliseen tutkimukseen

Toim. Heikkinen, Huttunen, Moilanen Siinä tutkija missä tekijä ATENA

Basics of Artistic Research Juha Varto

ARTEFAKTA 2 Pirkko Anttila: Tutkimisen taito ja tiedonhankinta 1996

asics

Tutkiminen on valintojen tekemistä

- Mitä ja miksi tutkitaan? (aihe)
- Miten tutkimuskysymys muotoillaan?
- Millainen metodologinen lähestymistapa valitaan?
- Millainen tutkimusstrategia valitaan?
- Millä menetelmällä/menetelmillä kysymykseen saadaan vastauksia?
- Samaa tutkimuskohdetta voidaan lähestyä monin eri tavoin. Valinnat voivat olla tietoisia ja/tai tiedostamattomia.

METODOLOGIA

STRATEGIA

METODI (MENETELMÄ)

-> Metodologia, strategia ja metodi (menetelmä) ovat käsitteitä, jotka liittyvät toisiinsa, mutta tarkoittavat eri asioita

METODOLOGIA

- Oppiala, joka tutkii menetelmiä.
- Myös kunkin tieteenalan tapa tutkia ja ymmärtää maailmaa.
- Esim. laadullisen tai määrällisen tutkimuksen metodologia

TUTKIMUSSTRATEGIA

- Periaatteellisia valintoja, joilla tutkimus toteutetaan.
- Strategia on menetelmällisten ratkaisujen kokonaisuus, joka ohjaa menetelmien valintaa niin teoreettisella kuin käytännöllisellä tasolla.

METODI (MENETELMÄ)

- Konkreettinen tutkimuksen tekemisen keino
 - Työkaluja, joita käytetään tutkimusmateriaalin keräämiseen
 - Työkaluja, joita käytetään kerätyn materiaalin analysointiin

Metodologia

Metodologia

- Metodologia on metodia (menetelmää) laajempi käsite. Metodologia tarkoittaa oppialaa, joka tutkii menetelmiä.
- Metodologia tarkoittaa kunkin tieteenalan tapaa tutkia ja ymmärtää maailmaa. Metodologian tehtävänä on myös kyseenalaistaa metodien valintaa, jotta ala voisi kehittyä eteenpäin. Jokainen tutkija joutuu pohtimaan metodologisia valintoja aloittaessaan tutkimuksen tekoa.

MÄÄRITELMÄ

1. tieteen metodeja tutkiva tieteenfilosofian osa-alue
2. oppi tieteessä käytettävistä tiedonhankkimismenetelmistä, käsitteen- ja teorianmuodostuksesta, selittämisestä ja pätevästä tieteellisestä päättelystä

SELITE

Metodologiaa voidaan kutsua menetelmäopiksi tai opiksi menetelmien arviointiperusteista eri tieteenaloilla. Metodologia on myös tutkimusta metodien mahdollisuuksista ja rajoista. Yksittäisillä tieteillä on omat konkreettisempiin kysymyksiin keskittyvät metodologiansa ja metodologiset välineensä, mutta tieteenfilosofisessa metodologian tarkastelussa ollaan kiinnostuneita kaikkea tiedettä koskevista metodologisista periaatteista.

Erilaisia metodologisia lähestymistapoja

- Laadullisen tutkimuksen metodologia / Määrällisen tutkimuksen metodologia
 - Taiteellisen tutkimuksen metodologia
 - Lavastustaiteen tai pukusuunnittelun tutkimuksen oma metodologia
-
- Laadullisen tutkimuksen metodologiasta on kirjoitettu paljon, sillä laadullinen lähestymistapa yhdistää monia tieteenaloja.
 - Taiteellisen tutkimuksen metodologiasta on kirjoitettu jonkin verran, sillä taiteellinen tutkimus on nykyään tunnustettu paradigma ja tutkijat kehittävät koko ajan taiteellisen tutkimuksen metodeja.
 - Lavastustaiteen tai pukusuunnittelun tutkimuksen omasta metodologiasta on kirjoitettu vielä tällä hetkellä vähemmän.

Laadullinen tutkimus

- Laadullisen tutkimuksen kohteena on yleensä ihminen ja ihmisen maailma
- Useimmiten tavoitteena on rakentaa havaituista seikoista jokin uusi, todellisuuden monikirjavuutta selkeämpi konstruktio tai kohottaa joitakin seikkoja paremmin ymmärrettäväksi.
- Vastaa tavallisesti kysymyksiin:
 - Mikä ilmiö on?
 - Millainen ilmiö on?
- Metodeina eli menetelminä mm. erilaiset havainnointitavat, haastattelut, tarinat ja niiden analyysi
- Vrt. ideamaailma/käsitteiden maailma ja esim. matematiikan tutkimus tai kohteet, joiden ymmärtäminen vaatii laadullisen arvioinnin sijaan mittaamista.

Tietoa laadullisen tutkimuksen metodologiasta, mm:

- Varto Juha. *Laadullisen tutkimuksen metodologiaa*

<https://docplayer.fi/94213-Laadullisen-tutkimuksen-metodologia-metodologia-tutkii-menetelmien-perusteita-ja-oletuksia.html>

Tietoa laadullisen tutkimuksen metodeista, mm:

- Anttila Pirkko. *Tutkimisen taito ja tiedon hankinta.*

<https://metodix.fi/2014/05/17/anttila-pirkko-tutkimisen-taito-ja-tiedon-hankinta/>

- Eskola Jari, Suoranta Juha. 2014. *Johdatus laadulliseen tutkimukseen*. Tampere: Vastapaino
- Alasuutari Pertti. 2007. *Laadullinen tutkimus*. Tampere: Vastapaino

Määrällinen tutkimus

- Kvantitatiivista, määrällistä tutkimusotetta käytetään silloin, kun on mahdollista määrittellä mitattavia tai testattavia tai muulla tavalla numeerisessa muodossa ilmaistavia muuttujia
- Voi tuottaa esimerkiksi tilastoja
- Metodeina esim. kyselylomakkeet, strukturoidut haastattelut

Taiteellinen tutkimus

- Kysymykset nousevat käytännöstä eli taiteen tekemisen prosesseista
- Tutkimuskohteena on taiteen käytäntö
- Taiteellisessa tutkimuksessa ei ole vain yhtä metodologiaa, vaan alueella vallitsee metodologinen moninaisuus ja menetelmät rakennetaan kohteen ehdoilla
- Menetelmänä/menetelminä toimii taiteen käytäntö ja sen variaatiot. Erilaiset (myös muilta tieteenaloilta lainatut) menetelmät ja menetelmien yhdistelmät ovat mahdollisia, mutta ne ovat aina "alisteisia" taiteen käytännöille.

- Taide säilyy taiteena, vaikka se ottaisi tutkimuksessa menetelmällisen roolin, samalla tavoin kuin matematiikka säilyy matematiikkana luonnontieteellisen tutkimuksen osana.
- Tutkimuksen tulokset tulevat näkyviksi / koettaviksi osana taiteen käytäntöjä ja ne muuttavat nykyistä tapaamme tehdä ja ymmärtää taidetta.
- Taiteellisella tutkimuksella saavutettu tieto ei ole saavutettavissa millään muulla keinoin

- Practice-based Research – Artistic Research – Taiteellinen tutkimus

Tutkimus tapahtuu käytännön taiteellisen työskentelyn avulla / tutkimuksen tulokset artikuloidaan taiteessa. Tutkimuskohteesta / prosessista johdettu kokonaisvaltainen uusi ymmärrys edellyttää taiteellisten osioiden olemassaoloa.

- Practice-led Research - Artistic Research – Taiteellinen tutkimus

Tutkimus kohdistuu käytäntöön tai tapahtuu käytännössä, jolloin käytännön työskentely voi saada myös metodisen roolin. Tällöin tutkimus liittyy usein toimintatutkimuksen viitekehykseen.

<http://www.creativityandcognition.com/research/practice-based-research/differences-between-practice-based-and-practice-led-research/>

Tekstejä taiteellisen tutkimuksen metodologiasta ja metodeista, mm:

- Arlander, Annette. 2016. *Artistic Research Does...*
<https://artisticresearchinstockholm.files.wordpress.com/2016/08/artistic-research-does-1-eng.pdf>
- Borgdorff Henk. 2012. *The Conflict of the Faculties: Perspectives on Artistic Research and Academia*. Leiden University Press.
- Barret E & Bolt B. 2010. *Practice as Research: Approaches to Creative Arts Enquiry*. I. B. Tauris.
- Dombois, Florian, Claudia Mareis, Ute Meta Bauer, and Michael Schwab (eds.). 2012. *Intellectual Birdhouse: Artistic Practice as Research*. London: Koenig Books.
- Kiljunen Satu & Hannula Mika (toim.). 2001. *Taiteellinen tutkimus*. Helsinki: Kuvataideakatemia.
- Hannula, Suoranta, Vaden. 2003. *Otsikko uusiksi*. Taiteellisen tutkimuksen suuntaviivat. Tampere: Niin & näin lehden filosofinen julkaisusarja.
- Hannula, Suoranta, Vaden. 2104. *Artistic Research Methodology – Narrative, Power and the Public*. Switzerland: Peter Lang
- Varto Juha. 2009. *Basics of Artistic Research - Ontological, epistemological and historical justifications..* Helsinki: Taideteollinen korkeakoulu.
- Varto Juha. 2017. *Taiteellinen tutkimus. Mitä se on? Kuka sitä tekee? Miksi* Helsinki: Aalto-yliopisto

Tekstejä teatteriesityksen tutkimisesta, mm:

- Koski, Pirkko (toim). 2005. *Teatteriesityksen tutkiminen*. Helsinki: Like
- Kershaw Baz and Nicholson Helen. 2011. *Research Methods in The Theatre and Performance*. Edinburgh: Edinburgh University Press

Lavastuksen ja pukusuunnittelun tutkimus

- Tutkimuskohteena lavastus ja pukusuunnittelu
- Tarkoittaa lavastuksen ja pukusuunnittelun tutkimusta kokonaisvaltaisesti historiallisena, teoreettisena ja taiteellisena tutkimuskohteena sekä osana esittävien taiteiden ja elokuvan käytäntöjä.
- Lavastuksen ja pukusuunnittelun tutkimus sekä maisterin tutkinnon opinnäytetyö voivat hyödyntää niin määrällisen, laadullisen kuin taiteellisen tutkimuksen metodologioita tai muita metodologisia lähestymistapoja ja menetelmiä – aina tutkimusaiheesta ja kysymyksestä riippuen.

Pirkko Anttila:
Tutkimisen taito ja tiedon hankinta

" Tutkimisen taito ja tiedon hankinta, ns. Anttilan aineisto on useita satoja sivuja laaja menetelmäkäsikirja. Menetelmäkäsikirjan avulla pyritään osoittamaan, mistä ja miten tietoa etsitään ja käsitellään. Aineistoa on mahdollista kuvitella eräänlaisena 'tarjottimena', josta voidaan valita erilaisiin tutkimusongelmiin kulloinkin parhaiten soveltuva lähestymistapa tai -tavat. Koska pyrkimyksenä on käsitellä ja kuvata tutkimusmenetelmien kirjo kattavasti ja monipuolisesti, erilaiset tutkimusmenetelmälliset vaihtoehdot esitellään melko lyhyesti."

<https://metodix.fi/2014/05/17/anttila-pirkko-tutkimisen-taito-ja-tiedon-hankinta/>

Tutkimusstrategiat

Tutkimusstrategiat

- Tutkimusstrategioilla tarkoitetaan niitä periaatteellisia valintoja, joilla tutkimus toteutetaan.
- Strategia on menetelmällisten ratkaisujen kokonaisuus, joka ohjaa menetelmien valintaa niin teoreettisella kuin käytännöllisellä tasolla. Siitä voidaan hahmottaa eriasteisia, suppeampia ja laajempia periaatteellisia valintoja.
- Empiirinen eli kokemusperäinen tutkimus perustuu tutkimuskohteen havainnointiin tai mittaamiseen.
- Teoreettinen tutkimus on tutkimusta, jossa kohteeseen perehdytään ajatusrakennelmien ja niiden tarkastelun avulla.
- Useimmiten käytännön tutkimuksessa yhdistetään kumpaakin: käytännön esimerkit sitovat teoreettisen tarkastelun todellisuuteen ja aiheen teoreettinen tarkastelu puolestaan vahvistaa empiirisen aineiston käyttökelpoisuutta.

Tutkimusstrategiat

Tutkimusstrategialla tarkoitetaan niitä periaatteellisia valintoja, jolla tutkimus on tarkoitus toteuttaa.



Tutkimusstrategia on tutkimuksen menetelmällisten ratkaisujen kokonaisuus, joka ohjaa tutkimuksen menetelmien valintaa ja käyttöä sekä teoreettisella että käytännöllisellä tasolla. Tutkimusstrategian käsite on hyvin laaja ja sitä määritellään menetelmäkirjallisuudessa eri tavoin. Tässä sivustossa tutkimusstrategiat ymmärretään tutkimuksen toteutusta ohjaavina periaatteina.

Tutkimusstrategioista voidaan jäsentää sekä laajempia että suppeampia periaatteellisia valintoja. Yllä olevassa kuviossa erilaisia valintatasoja havainnollistetaan niiden etäisyydellä kuvion keskustasta. Kehillä olevat strategiat toimivat linkkeinä niiden tarkempaan esittelyyn.

<https://koppa.jyu.fi/avoimet/hum/menetelmapolkuja/menetelmapolku/tutkimusstrategiat>

Sivulla on mahdollisuus klikata auki täydentävää tietoa kustakin strategisesta lähestymistavasta ja saada näkyviin linkkejä täydentävään, spesifimpään tietoon

Apukysymyksiä tutkimusstrategian ja -metodien valintaan

- Mitä? Mitä tutkitaan? Mitä halutaan tietää?
- **Miten?** Miten kysymyksiin voisi olla mahdollista löytää vastauksia?
- Miksi? Miksi tutkimus halutaan tehdä? Mikä on sen tarkoitus?
- Kuka? Kuka/Ketkä osallistuvat tutkimukseen? Teetkö tutkimusta yksin, vain auttaako joku/jotkut sinua?
- Missä? Missä tutkimusta aiotaan tehdä? Missä esim. mahdollisia haastatteluja tai observointeja tehtäisiin?
- Milloin? Milloin tutkimus aiotaan tehdä? Minkälainen on tutkimusentekijän oma / tutkittavien aikataulu?
- Mikä on tutkimuksen tekemisen budjetti?

Metodit

- tutkimusaineiston kerääminen ja analysointi -

Tutkimusaineistot

- Tutkimusaineisto = tutkimuksessa tuotettu tai käytetty aineisto ja analyysin kohde.
- Tutkimusaineistoja voidaan tuottaa ja/tai koota eri tavoilla:
 - Taiteelliset kokeilut / edellyttää dokumentointia
 - Taiteelliset produktiot / edellyttää dokumentointia
 - Haastattelut ja kyselyt
 - Kenttämuistiinpanot esimerkiksi jonkin ryhmän toimintaan osallistumisesta
 - Arkistomateriaalit
 - Kirjallisuus ja muut julkaisut (mikäli ovat tutkimuksen kohteena)
 - Valokuvat, elokuvat ja/tai muu visuaalinen aineisto
 - Kertomukset ja/tai muut auditiiviset tallenteet

Aineistonhankintamenetelmät

Aineistonhankintamenetelmillä tarkoitetaan periaatteita ja tapoja, joilla tutkimuksen empiirinen aineisto kootaan tutkijan käyttöön.



Tutkimusaineistot voivat olla hyvin monenmuotoisia ja siten myös aineistonhankintamenetelmiä on erilaisia. Aineistonhankintamenetelmiin vaikuttaa se, miten aineistoa on tarkoitus tutkimuksessa hyödyntää. Tietynlaiset aineistot sopivat tietynlaisiin ongelmanasetteluihin ja vastaavasti tietynlaisia aineistoja on luontevaa analysoida tietyillä analyysimenetelmillä. Aineistonhankintamenetelmistä voidaan jäsentää sekä laajempia että suppeampia periaatteellisia valintoja. Näitä erilaisia valintatasoja havainnollistetaan kuviossa menetelmätyyppien sijoittelulla joko lähelle kehän keskustaa tai sen ulkoreunalle. Kehällä olevat hankintamenetelmät toimivat linkkeinä niiden tarkempaan esittelyyn.

Ks. lisää aineiston hankinta esim.

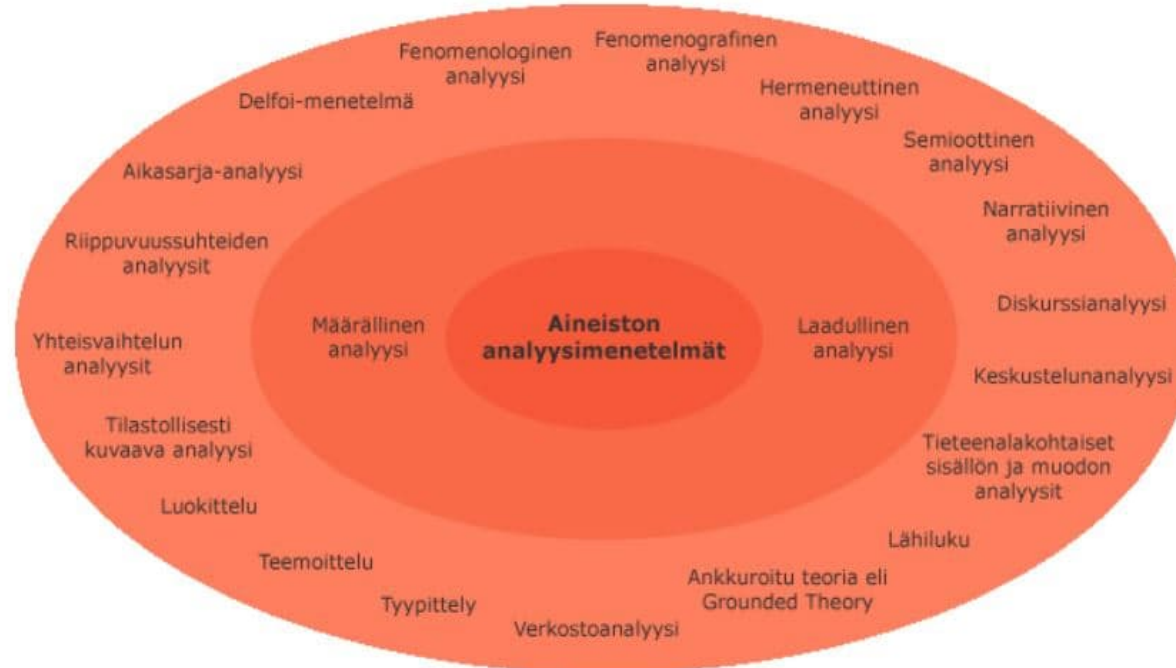
<https://koppa.jyu.fi/avoimet/hum/menetelmapolkuja/menetelmapolku/aineistonhankintamenetelmät>

Aineistojen analysointi

- Analyysimenetelmät on aina avattava.
- Käytetyn analyysimenetelmän avaaminen antaa lukijalle mahdollisuuden ymmärtää, miksi ja miten tuloksiin on päädytty.
- Analyysi voi koostua useammasta menetelmästä ja sitä voi ohjata myös jokin hypoteesi.
- Analyysimenetelminä voi toimia esimerkiksi:
 - Laadullinen tai määrällinen analyysi
 - Fenomenologinen analyysi
 - Semioottinen analyysi
 - Narratiivinen analyysi
 - Lähiluku
 - Teemoittelu
 - Tyypittely
 - Luokittelu jne...

Aineiston analyysimenetelmät

Aineiston analyysimenetelmien valintaan vaikuttaa se, millaiseen ongelmanasetteluun tutkimuksella halutaan vastauksia.



Tietynlaisten ongelmien ratkaisemiseen on mielekästä ja luontevaa valita tietynlaiset analyysimenetelmät. Vaikka analyysimenetelmät ovat tutkimuksen menetelmällisiä valintoja, niihin liittyy kuitenkin myös teoreettisia lähtökohtaoletuksia. Nämä lähtökohtaoletukset noudattavat tieteenfilosofisiin suuntauksiin kytkeytyviä tiedon tuottamisen teorioita.

Ks lisää analyysimentelmistä esim.

<https://koppa.jyu.fi/avoimet/hum/metelmapolkuja/metelmapolku/aineiston-analyysimenetelmät>

Oman taiteellisen työn reflektointi ja sen erilaiset roolit tutkimuksen osana

- Taiteellinen työskentely edellyttää suunniteltua ja systemaattista tallennusta.
- Tallennustapoja voi olla lukuisia; työpäiväkirjat / valokuvat / videointi / työryhmän muiden jäsenten haastattelut. On harkittava, mikä tai mitkä tallennustavat toimivat kussakin tilanteessa parhaiten.
- Teokseen, työprosessiin tai niiden dokumentaatioon kohdistetaan niihin soveltuvia analyysimenetelmiä
- Tapahtunutta reflektoidaan valittua teoreettista viitekehystä vasten
- Työprosessi tai valmis teos voivat saada tutkimuksessa erilaisia rooleja
 - Tutkimuskohde
 - Tutkimusmenetelmä
 - Tutkimusaineistoa
 - Lopputulos
 - Näiden yhdistelmä